

# Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

## JACQUELINE KELLY

Seria CALPURNIA TATE

ÎN NUMELE PRIETENIEI  
volumul 2



*editura rao*

## Cuprins

CAPITOLUL 1	
Armand versus Dilly .....	7
CAPITOLUL 2	
Criza tatuului .....	24
CAPITOLUL 3	
Glasul barometrului .....	34
CAPITOLUL 4	
Păsările diabolice .....	44
CAPITOLUL 5	
Rara avis .....	53
CAPITOLUL 6	
Un oraș sub ape .....	69
CAPITOLUL 7	
Amfibieni și reptile în casă .....	75
CAPITOLUL 8	
Controversa unei aniversări .....	88
CAPITOLUL 9	
Animalul misterios .....	99
CAPITOLUL 10	
Reuniune de familie .....	108
CAPITOLUL 11	
Calvarul lui Aggie .....	118
CAPITOLUL 12	
Poestea banditului .....	140

CAPITOLUL 13	
Doctorul Pritzker în acțiune.....	156
CAPITOLUL 14	
Probleme cu banii .....	170
CAPITOLUL 15	
Ziua recunoștinței.....	184
CAPITOLUL 16	
Cel mai prăpădit câine din lume.....	195
CAPITOLUL 17	
Suferințele prin care trec Idabelle și alte creaturi .....	205
CAPITOLUL 18	
Măruntaie de cosaș.....	217
CAPITOLUL 19	
Călătorind în lumile interioare și exterioare .....	225
CAPITOLUL 20	
O uimitoare sumă de bani.....	244
CAPITOLUL 21	
Secrete și rușine .....	256
CAPITOLUL 22	
Valoarea învățării unor noi deprinderi.....	273
CAPITOLUL 23	
Prima mea operație .....	282
CAPITOLUL 24	
Câinii, norocoși și nu prea .....	290
CAPITOLUL 25	
Propriul meu pește balon.....	304
Mulțumiri.....	312



## CAPITOLUL 1

### Armand versus Dilly

Într-o seară, când eram la vreo șaisprezce kilometri de golful San Blas, am zărit foarte mulți fluturi, în grupuri sau roiuri de mii și mii, cât puteam vedea cu ochii. Marinarii strigau „ninge cu fluturi“ și, într-adevăr, chiar așa părea.<sup>1</sup>

Spre marea mea uimire, văzusem prima zăpadă în ziua de Anul Nou, în 1900. Acum, s-ar putea să nu vi se pară mare lucru, dar acesta este un eveniment extraordinar de rar în buricul Texasului. Ei bine, cu doar o noapte înainte, hotărâsem să văd zăpadă măcar o dată înainte să mor, îndoindu-mă că se va întâmpla vreodată. Dorința mea improbabilă fusese îndeplinită în doar câteva ore, zăpada transformând orașul nostru banal într-un peisaj de o frumusețe imaculată. Alergasem, la răsărit, prin pădurile tăcute, îmbrăcată doar cu halatul și în papuci de casă, minunându-mă de mantia delicată de zăpadă, de cerul plumburiu și de copacii brodați

---

<sup>1</sup> Fragmentele de la începutul capitolelor sunt extrase din volumul *The Voyage of the Beagle* de Charles Darwin; cartea a fost publicată în România în 1958, cu titlul *Călătoria unui naturalist în jurul lumii pe bordul vasului Beagle*. (n.red.)

cu argint, înainte ca frigul să mă alunge înapoi în casă. Și, cu toată agitația și gălăgia marelui eveniment, mi-am dat seama că eram uluită că trăiam la începutul unui splendid viitor secol și că al treisprezecelea an din viața mea avea să fie magic.

Iată însă că era deja primăvară și, cumva, lunile trecuseră pe nesimțite, înghițite de plictiseala obișnuită a temelor, sarcinilor de casă și a lecțiilor de pian, monotonie întreruptă de către cei șase frați (!) care, pe rând, mă aduceau pe mine, singura fată, în pragul nebuniei. Anul Noul mă fraierise, eram destul de sigură de asta.

Numele meu adevărat este Calpurnia Tate, dar pe vremea aceea majoritatea oamenilor mă strigau Callie Vee, cu excepția mamei, când își exprima nemulțumirile, și a bunicului, care nu voia să aibă nimic de-a face cu porecele.

Singura mea consolare venea din studiile despre natură pe care le făceam împreună cu bunicul, căpitanul Walter Tate, un bărbat pe care mulți din orașul nostru îl credeau a fi excentric, un nebun bătrân și antisocial. Făcuse avere din bumbac și vite și luptase pentru Statele Confederate în Război, înainte de a decide să-și dedice ultima parte a vieții studiului naturii și științelor. Eu, companionul lui în această îndeletnicire, îl urmam ducând cu mine plasa de prins fluturi, un săculeț din piele, carnetelul meu științific și un creion ascuțit, ținut la îndemână, cu ajutorul căruia să înregistrez observațiile noastre.

Când vremea era rea, studiam speciimenele în laborator (de fapt, un hambar vechi care fusese cândva parte a locuințelor pentru sclavi) sau citeam împreună în bibliotecă, unde, sub tutela lui, am parcurs încet drumul prin cartea domnului Darwin, *Originea speciilor*. Când vremea era bună, umblam pe câmpuri până la râul San Marcos, croindu-ne drum



printre tufe de-a lungul uneia dintre numeroasele cărări ale căprioarelor. Poate că lumea noastră nu părea deloc interesantă în ochii necunoscătorilor, dar era plină de viață, pretutindeni, dacă știai unde să te uiți. Și cum să te uiți, iar asta era ceva ce mă învățase bunicul. Împreună descoperiserăm o specie complet nouă de mazăriche păroasă, care acum e cunoscută de întreaga lume ca *Vicia tateii*. (Mărturisesc că aș fi preferat să descopăr o specie nouă de animale, acestea fiind mult mai interesante, dar cât de mulți oameni de vârsta mea – sau de orice vârstă – au numele pentru totdeauna atașat de un lucru viu? Depășiți asta, dacă puteți.)

Visam să calc pe urmele bunicului și să devin un om de știință. Mama, pe de altă parte, avea alte planuri pentru mine; și anume, să învăț arta vieții domestice și să-mi fac intrarea în societate, ca debutantă, la vârsta de optsprezece ani, când spera că voi fi suficient de prezentabilă încât să-i iau ochii unui tânăr prosper, dintr-o familie bună. (Era un lucru ciudat din mai multe motive, inclusiv faptul că uram să găsesc și să cos, și, pe deasupra, descrisă ca fiind genul care fură privirea.)

Deci, era deja primăvară, un anotimp de sărbătoare și ceva agitație în casa noastră din cauza fratelui meu cu inimă mare, Travis, cu un an mai mic decât mine. Vedeți dumneavoastră, primăvara este anotimpul în care viața înmugurește, e sezonul păsărelelor, al puilor de raton și de vulpe, al micuțelor veverițe; mulți dintre aceștia rămâneau orfani, mutilați sau abandonați. Și, cu cât situația era mai gravă, cu cât șansele erau mai mici, cu cât viitorul lor era mai negru, cu atât mai probabil era ca Travis să adopte creatura și să o aducă acasă, pentru a trăi împreună cu noi. Eu consideram că parada ciudatelor animale de companie era destul de interesantă, dar părinții mei nu. Mama i-a ținut predici severe, tata l-a amenințat cu

Respectiv, toate epusele au fost  
 varii pedepse, dar toate erau date uitării când Travis găsea un animal aflat la ananghie. Unele dintre întreprinderile sale s-au dezvoltat, altele au fost eșecuri cumplite, dar toate și-au găsit loc în inima lui sensibilă.

În acea dimineață de martie, m-am trezit foarte devreme și, spre surpriza mea, m-am ciocnit de Travis în hol.

- Mergi la râu? a întrebat el. Pot să vin și eu?

În general, preferam să merg singură, pentru că așa e mult mai simplu să spionezi creaturile sălbătice, nebanuitoare. Totuși, dintre toți frații mei, Travis era cel care îmi împărtășea cel mai mult interesul față de natură. L-am lăsat să mă însoțească, spunând:

- Numai dacă nu faci gălăgie. Mă duc să fac observații.

L-am condus spre râu pe una dintre cărările căprioarelor, în timp ce răsăritul încălzea încet-încet cerul estic. Travis, ignorându-mi instrucțiunile, a pălăvrăgit tot drumul.

- Ia spune, Callie, ai auzit că terierul doamnei Holloway, Maisie, tocmai a făcut pui? Crezi că mama și tata m-ar lăsa să iau unul?

- Mă îndoiesc. Mama se plânge mereu că avem deja patru câini. Crede că sunt trei în plus.

- Dar nu există nimic mai bun pe lume decât un cățeluș! Primul lucru pe care l-aș face ar fi să-l învăț să aducă înapoi bățul. Asta e o parte a problemei pe care o am cu Iepurilă. Îl iubesc, dar nu vrea să facă aport.

Iepurilă era iepurele uriaș, pufos, alb și premiat al lui Travis. Fratele meu îl alinta mereu, hrănindu-l, periindu-l și jucându-se cu el în fiecare zi. Dresura era însă o activitate nouă.

- Stai așa, am spus eu, tu... încerci să-l înveți pe Iepurilă să facă aport?



— Da. Încerc și tot încerc, dar el pur și simplu nu vrea. Am încercat chiar și cu un morcov, dar l-a mâncat.

— Ă... Travis?

— Aha.

— Niciun iepure din istoria lumii nu a făcut vreodată aport, așa că nu-ți bate capul.

— Ei bine, Iepurilă e super-deștept.

— Poate că este deștept pentru un iepure, dar asta nu spune prea multe.

— Cred că-i trebuie doar mai mult antrenament.

— Sigur. Și, după aceea, poți să începi lecțiile de pian cu porcul.

— Poate că Iepurilă ar învăța mai repede dacă ne-ai ajuta tu.

— Nu-i așa, Travis. E un vis fără speranță.

Am continuat dezbaterea până când am ajuns aproape de râu, moment în care am zărit, dintr-odată, o creatură fonfăind în pământul afânat cu frunze de la baza unui copac găunos. S-a dovedit că era un exemplar tânăr de *Dasyopus novemcinctus*, un tatu cu nouă benzi, cam de mărimea unei felii mici de pâine. Deși erau din ce în ce mai întâlniți în Texas, nu mai văzusem unul de aproape până atunci. Din punct de vedere anatomic, părea o contopire nefericită între un furnicar (fața), un măgar (urechile) și o țestoasă (carapacea). În mare mi se părea a fi o creatură nefericită din punct de vedere estetic, dar bunicul îmi spusese cândva că a aplica standardele umane de frumusețe unui animal care reușise să prospere milioane de ani era atât neștiințific, cât și prostesc.

Travis s-a ghemuit și a întrebat în șoaptă:

— Ce face?



– Cred că încearcă să găsească și el ceva pentru micul dejun, am răspuns eu. După cum zice bunicul, mănâncă viermi, omizi și alte chestii dintr-astea.

– E teribil de drăguț, nu crezi? a rostit Travis.

– Nu, nu cred.

Dar n-avea rost să-i spun lui asta. Apoi, tatuul neatent a făcut lucrul care îi garanta un loc alături de noi: s-a îndreptat spre fratele meu și i-a mirosit șosetele.

Hopa! Trebuia să plecăm de acolo înainte ca Travis să apuce să zică...

– Hai să-l luăm acasă.

Prea târziu.

– Travis, e un animal sălbatic. Nu cred că ar trebui să facem asta.

– Cred că o să-l numesc Armand, a spus el, fără să mă asculte, Armand tatuul. Sau, dacă e fată, pot să-i zic Dilly<sup>1</sup>. Ce zici de numele ăsta? Dilly tatuul.

Fir-ar, acum chiar că era prea târziu! Bunicul mă avertizase mereu să nu le pun nume subiecților unui studiu științific, pentru că atunci n-aș mai fi putut fi obiectivă sau n-aș mai fi putut să am inimă să-i disec, să-i împăiez, să-i expun, să-i trimit la abator sau să le dau drumul – oricare ar fi fost nevoile, în funcție de situație.

– Crezi că e o fată sau un băiat? continuă Travis.

– Nu știu.

Mi-am scos carnetelul științific din buzunarul șorțulețului și am scris: *Întrebare: Cum poți face diferența dintre un Armand și o Dilly?*

<sup>1</sup> Joc de cuvinte: în engleză tatuul se numește armadillo. (n.tr.)

Travis a ridicat tatuul și l-a strâns la piept. Armand (hotărâsem ca, deocamdată, să-i zic Armand) nu dădu niciun semn de frică și continuă să-i inspecteze gulerul lui Travis cu un bot care adulmeca avid. Travis zâmbea, încântat. Am oftat, îngrijorată. Travis a fredonat o vreme, jucându-se cu noul lui prieten, în timp ce eu scurmam cu un băț, căutându-i ceva de mâncare. Am scos o târâtoare de noapte imensă și i-am arătat-o cu grijă lui Armand, care a smuls-o cu ghearele lui impresionante și a înghițit-o în fix două secunde, împrăștiind peste tot bucățele de vierme. Nu era o imagine drăguță. Nu, chiar deloc. Cine ar fi știut că tatuul are cele mai proaste maniere la masă? Iată, însă, că o făceam din nou: aplicam norme umane acolo unde nu aveau ce căuta.

Până și Travis părea dezamăgit.

– Îh, a rostit el.

Eu aproape că spusese același lucru, dar, spre deosebire de fratele meu, eu fusesem călită în furnalul Gândirii Științifice. Oamenii de știință nu spun cu voce tare astfel de lucruri (deși e posibil să le gândească din când în când).

Armand a lins bucățile de vierme de pe tricoul lui Travis.

– Îi e foame, asta e tot. O, Doamne, nu miroase prea bine, a spus fratele meu.

Era adevărat. De parcă manierele lui atroce n-ar fi fost de ajuns, de aproape Armand emana un miros foarte neplăcut de mușchi.

Am spus:

– Cred că asta e o idee rea. Ce-o să zică mama?

– Nu trebuie să știe.

– Ea știe întotdeauna.



Cum de știa ea de fiecare dată era o chestiune de mare interes pentru toți cei șapte copii ai ei, care nu fuseseră niciodată capabili să afle.

– Aș putea să-l țin în hambar, a spus Travis. Rareori iese până acolo.

Îmi dădeam seama că pierdeam o bătălie care nici măcar nu era a mea. L-am pus pe Armand în săculețul meu, unde a început să-i zgârie interiorul, ceea ce a făcut tot drumul până acasă. Spre enervarea mea, am găsit câteva găuri adânci în piele atunci când i-am dat, într-un sfârșit, drumul într-o cușcă veche de iepuri, lângă Iepurilă, în cel mai îndepărtat colț al hambarului. Întâi l-am cântărit pe balanța folosită pentru iepuri și păsări (două kilograme și jumătate) și l-am măsurat de la coadă până la stern (douăzeci și opt de centimetri, fără coadă). Am dezbătut o vreme dacă să includem coada sau nu, dar am decis că, dacă o excludeam, aveam o reprezentare mai bună a adevăratelor lui dimensiuni.

Lui Armand nu părea să-i displacă atenția; pe de altă parte, nici nu părea să-i placă prea mult. A inspectat limitele noii lui case, apoi a început să scurme la capătul capacului, ignorându-ne complet.

Nu știam atunci, dar asta urma să fie toată relația noastră: scurmat și ignorat, urmat de mai mult scurmat și ignorat. L-am privit scurmând și ignorându-ne până când menajera noastră, SanJuanna, a sunat clopoțelul de pe terasa din spate, anunțând micul dejun. Ne-am repezit în bucătărie, unde am fost întâmpinați de miresmele încântătoare de șuncă prăjită și de melci proaspeți cu scorțișoară.

– La spălat! strigă Viola, bucătăreasa noastră, din fața cuptorului.

Pe rând, eu și Travis am pompat apă și ne-am spălat pe mâini la chiuvetă. Câteva fire lipicioase, de la micul dejun al lui Armand, atârnav încă pe bluza fratelui meu. I le-am arătat și i-am întins un prosop de vase ud, dar doar a întins resturile, înrăutățind lucrurile.

- Ce-i mirosul ăla? a întrebat Viola, ridicându-și privirea.

- Melcii ăia arată foarte bine, am spus eu, ezitând.

- Ce miros? a întrebat Travis.

- Mirosul ăla pe care îl simt pe tine, domnule.

- E doar, of, unul dintre iepurii mei. Îl știți pe Iepurilă? Cel mare și alb? Îi trebuie o baie, asta e tot.

Răspunsul lui m-a surprins. Travis era cunoscut ca fiind un mincinos nepriceput, dar iată că stătea acolo, descurcându-se destul de bine. Pe lângă studiile mele despre natură, aveam în proiect îmbunătățirea vocabularului și mi-a trecut prin minte cuvântul „facil“. Nu avusesem oportunitatea să-l folosesc până atunci, dar cu siguranță mergea de minune: Travis, mințea facil.

- Aha, a spus Viola. N-am mai auzit până acum ca un iepure să aibă nevoie de o baie.

- Of, e mizerabil, m-am băgat eu. Ar trebui să-l vezi.

- Aha, rosti ea din nou. Pun pariu că este.

A umplut o tavă cu șuncă crocantă, apoi a dus-o, prin ușile batante, în salon. Am urmat-o și ne-am așezat la locurile noastre, alături de ceilalți frați: Harry (cel mai mare, preferatul meu), Sam Huston (colțul tăcut), Lamar (o adevărată bombă cu ceas), Sul Ross (al doilea cel mai tăcut) și Jim Bowie (de cinci ani, cel mai mic și cel mai gălăgios).

Ar trebui să menționez acum că Harry își pierdea rapid statutul de favorit din cauza întâlnirilor cu Fern Spitty. Deși avea optsprezece ani și eu mă resemnasem, într-un final, că



Respect pentru oamenii și că...

se va căsători într-o zi, faptul că era îndrăgostit însemna că petrecea din ce în ce mai mult timp departe de casă. Fern era drăguță, cu o fire dulce și cu destul bun-simț încât să arate o repulsie foarte mare când trecusem prin casă cu un specimen amorf plutind într-un borcan. Și, deși eram de părere că, în general, eram de acord cu prezența ei, tristul adevăr era că, probabil, într-o zi avea să ne despartă familia.

Tata și bunicul au intrat și s-au așezat, înclinând capetele și proclamând cu solemnitate:

– Bună dimineața.

Bunicul mi s-a adresat personal, iar eu i-am zâmbit, mulțumită să știu că eram preferata *lui*.

– Mama voastră are una dintre bolnăvicioasele ei dureri de cap. Nu ni se va alătura în dimineața aceasta, a spus tata.

Afirmația aducea o oarecare ușurare, căci mama ar fi observat bluza mânjită cu urme de vierme de la treizeci de pași. Și, dacă în locul Violei l-ar fi interogat ea pe Travis, existau șanse ca el să se piardă și să mărturisească tot. Eu, pe de altă parte, aș fi adoptat tactica negării vehemente, orice ar fi fost. Devenisem atât de bună, era atât de ușor să neg – chiar și în fața unor dovezi de netăgăduit – încât, deseori, mama nici nu se mai obosea să mă chestioneze. (Vedeți, să fii considerat de neîncredere are anumite avantaje, deși nu i-aș încuraja și pe alții.)

Am lăsat capetele jos în timp ce tata a spus rugăciunea, apoi SanJuanna ne-a dat platourile cu mâncare. Câtă vreme mama nu era acolo, eram scutiți de povara de a purta conversațiile ușoare și plăcute pe care le cerea în timpul meselor și ne-am aruncat asupra mâncărilor după pofta inimii. Timp de câteva minute nu s-a auzit altceva decât scrâșnetul cuțitelor

și al furculițelor, sunete înăbușite de apreciere și cererea ocazională de „te rog, dă-mi siropul“.

\*\*\*

După școală, eu și Travis am fugit să-l verificăm pe Armand și l-am găsit ghemuit într-un colț al cuștii sale, din când în când zgâriind cu jumătate de inimă plasa din sârmă. Părea cam, ei bine, deprimat, dar când vine vorba de un tatu, cum poți ști cu siguranță?

– Ce s-a întâmplat cu el? a întrebat Travis. Nu pare a fi prea fericit.

– E din cauză că e un animal sălbatic și nu ar trebui să fie aici. Poate ar trebui să-i dăm drumul.

Travis nu era însă pregătit să renunțe la noul său animal de companie.

– Pun pariu că-i e foame. Ai vreun vierme la tine?

– Tocmai i-am terminat.

Nu era tocmai adevărat. Aveam în camera mea un vierme imens, cel mai mare pe care-l văzusem vreodată, dar îl păstram pentru prima mea disecție. Bunicul sugerase să începem cu unul dintre inelați, apoi să ne continuăm drumul prin variile încrengături. Mă gândeam, cu cât mai mare e viermele, cu atât mai bine se vor vedea organele și cu atât mai ușoară va fi disecția.

Totuși, m-am concentrat pe problema lui Armand. Era un animal care trăia în subteran și un omnivor, ceea ce însemna că mânca diverse feluri de animale și materie vegetală. Nu aveam chef să scurm după viermi și ar fi durat o veșnicie să adun suficienți cât să-i ofer o masă decentă, așa că am spus:

– Hai să vedem ce găsim prin cămară.